

Vangelis

ترجمه کیوان سامانی راد
بابک قاسمی نژاد

بر ارا به های آتش

در صبح
یکی از روزهای مارس ۱۹۸۲
هنگامی که
آهنگساز موفق
فیلم ارا به های آتش^۱
در بستر خواب بود،
به او اطلاع می دهند که
به خاطر
موسیقی مهیج خود
برنده جایزه اسکار
شده است و
او کسی نیست جز ونجلیس
که معنای نامش،
فرشتگانی است که
خبرهای خوش
به همراه می آورند.

Rossif فرانسوی او را برای آهنگسازی فیلم هایش دعوت کند. حاصل همکاری بین این دو هنرمند موسیقی فیلم *L'Apocalypse des Animaux* و *La Fete Sauvage* است.

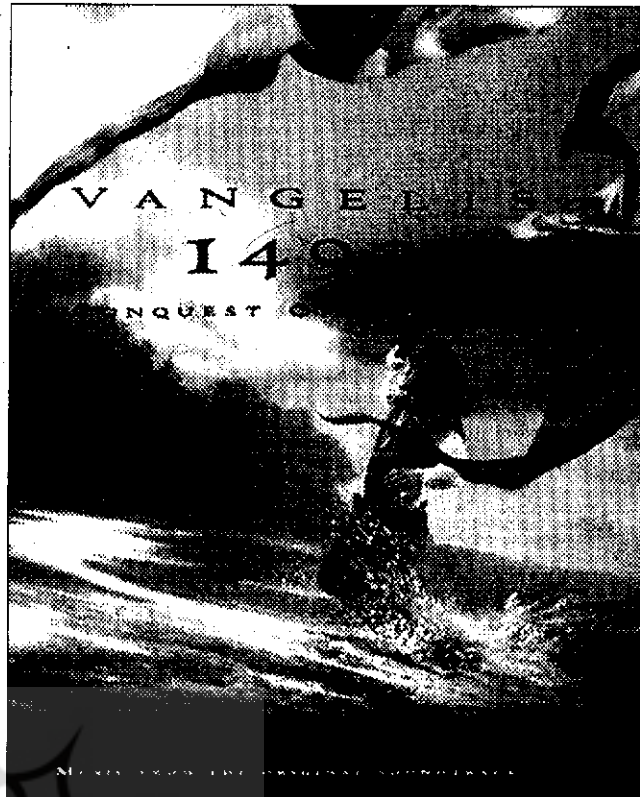
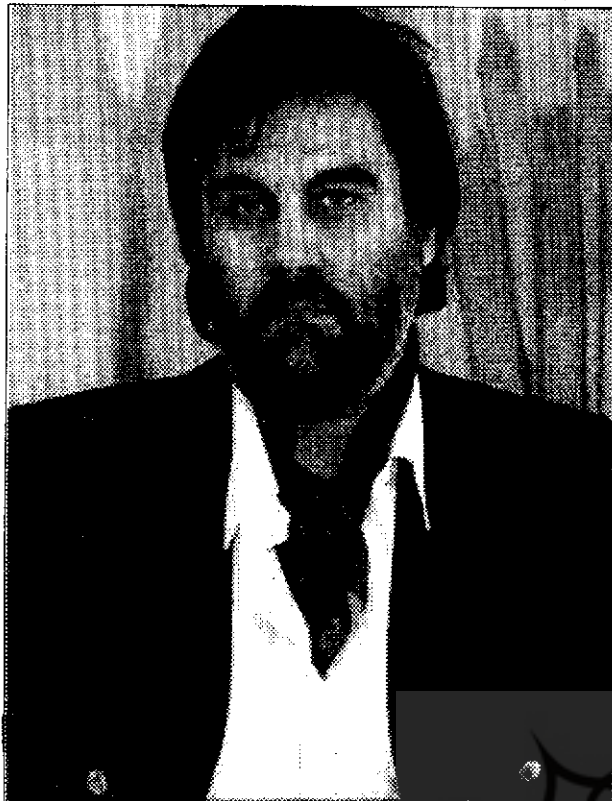
نخستین کار انفرادی ونجلیس با نام *Earth* در سال ۱۹۷۳ منتشر می شود. در همین ایام است که شایعات مربوط به پیوستن او به گروه *Yes* شنیده می شود. ونجلیس در پاریس با جان آندرسن آشنا می شود و جان از او می خواهد که به گروه *Yes* ملحق شود. هر چند که ونجلیس چند هفته باین گروه کار می کند اما هرگز به آن ها نمی پیوندد. در این سال هاست که به انگلستان سفر می کند و پس از اقامت در لندن استودیویی تأسیس می کند. نام این استودیوی شخصی *Nemo Studios* است و در *Marble Arch* قرار دارد. ونجلیس این استودیو را به عنوان لابراتوار آثار خود در نظر گرفته و بهترین آثار خود را در این استودیو ساخته است.

اولین اثری که در این استودیو ساخته می شود *Heaven and Hell* نام دارد. این اثر در خلاقیت و تنوع بسیار موفق است. اوقات حاد و پرطمطراق در کنار لحظه هایی از صلح و خوشبختی شکننده در این موسیقی القا می شود. این آلبوم نخستین اثر ونجلیس است که لیبل *RCA* را به همراه دارد و او را به عنوان پیشروی موسیقی مردمی در اروپا و امریکا مطرح می سازد. از جمله آثاری که در این استودیو تهیه شده اند می توان به *Albedo 0.39* (1976) و *Spiral* (1977)

موضوع وحشت داشتیم.
در سال ۱۹۶۶ مشکلات سیاسی موجود در یونان که باعث تبعید و کوچ بسیاری از روشنفکران و هنرمندان آن سرزمین شده بود، ونجلیس را نیز وامی دارد تا در اوج شهرت از یونان به پاریس مهاجرت کند و تا زمان شورش های دانشجویی در فرانسه بماند. ونجلیس دورانی از زندگی خود را با همسرش ایرنه پاپاس بازیگر نقش هند در فیلم *محمد رسول الله* (ص) می گذراند اما در یکی از گفت و گوهایش که در پاریس انجام شد از سرنوشت او اظهار بی اطلاعی می کند. او به دلیل این که نمی تواند به وطنش بازگردد، گروه راک *Aphrodite's Child* را با همکاری دو هموطن خود *Demise Roussos* و *Loukes Sideres* تشکیل می دهد. این گروه با اجرای قطعه *Rain & Tears* (باران و اشک) به کسب مهم ترین جایزه اروپایی نائل می آید. اما همکاری آن ها مدت زیادی ادامه نمی یابد. ونجلیس نمی تواند خود را با عقاید تجاری *Demise* منطبق کند. از این جاست که کم کم اختلافات بین دو دوست که برای رسیدن به رویاهایشان وطن خود را ترک کرده بودند، به وجود می آید. سرانجام گروه *Aphrodite's Child* بعد از انتشار اثر بحث انگیز خود به نام *666* در سال ۱۹۷۲ از هم می پاشد. ونجلیس پس از این جدایی اجرای خیره کننده ای از کارهای خود را در المپیا پاریس به روی صحنه می آورد. این اجرا باعث می شود تا *Fredric*

اونجلوس اودیسه پاپاتاناسیو^۲ در ۲۹ مارس سال ۱۹۴۳ میلادی در شهر والوس^۳ یونان چشم به جهان می گشاید. استعداد نهفته او در موسیقی در همان سال های کودکی شکوفا می شود. در چهار سالگی والدینش او را برای تحصیل نزد استادی حرفه ای تشویق می کنند اما ونجلیس هرگز علاقه ای به یادگیری موسیقی به صورت تئوریک از خود نشان نمی دهد. تا جایی که از یادگیری ساز پیانو نزد استادش امتناع می کند و خودش به یادگیری آن می پردازد. پس از اتمام دوره دبیرستان در سال های اول دهه شصت میلادی او گروه *Formynx* را به همراه تعدادی از دوستانش تشکیل می دهد. این گروه در استادیوم های یونان در منظر انبوهی از طرفداران موسیقی، قطعات خود را اجرا می کند و به سرعت به عنوان پراوازه ترین گروه پاپ یونان شناخته می شود. ونجلیس اولین هنرمندی است که موسیقی پاپ را در کشورش مطرح می کند. اجراهای گروه *Formynx* باعث می شود تا این گروه در سراسر اروپا مطرح شود. اما در یونان نسل های پیشین موسیقی با حرکات و خط مشی این گروه مخالفت می کنند. در این بین مسأله دیگری که ونجلیس را می آزارد حرکات دیوانه وار و فریادها و آشوبگری های مردم در هنگام اجرای کنسرت هاست. ونجلیس در این باره می گوید:

«می ترسیدم در آن زمان این اعمال از موسیقی من جلوه های سطحی بسازد. این مشکلی بود که در اکثر کنسرت های پاپ آن زمان دیده می شد و من از این

فیلم در سینماهای ایران با نام کریستف کلمب نمایش داده شده.

6. Dimerikos Theotokopoulos

فهرست آثار ونجلیس

El Greco	1998
Oceanic	1996
Voices	1995
1492: Conquest of Paradise	1992
Bitter Moon	1992
The City	1990
Themes	1989
Direct	1988
Mask	1985
Antarctica	1983
Blade Runner	1982
Chariots of fire	1981
See you later	1980
China	1979
Beaubourg	1978
Spiral	1977
Albedo 0.39	1976
La Fete Sauvage	1975
Heaven & Hell	1975
Earth	1973
L'Apocalypse Des Animaux	1970
666 Apocalypse of John	1968

صداها و تنوع سمفونیک آن هاست که همگی به صورت

فی البداهه تصنیف شده‌اند. اثر Direct به ونجلیس اجازه تصنیف، هماهنگی و ضبط همزمان با کمک کامپیوتر و برنامه سازی با آن را می‌دهد.

آشنایی ونجلیس با رایدلی اسکات^۴ کارگردان سینما در سال ۱۹۹۲ منجر به تصنیف یکی از مهیج‌ترین آثار آهنگساز برای فیلم این کارگردان با نام ۱۴۹۲: فتح بهشت^۵ می‌شود. موسیقی فتح بهشت با تلفیق موسیقی الکترونیک و موسیقی بومی امریکا یکی از موفق‌ترین آثار ونجلیس در حیطه موسیقی فیلم به شمار می‌رود.

آخرین آلبوم ونجلیس در سال ۱۹۹۸ با نام El Greco منتشر شده است. ونجلیس این اثر را به یاد نقاش یونانی دومینیکوس^۶ (۱۵۴۱-۱۶۱۴) ساخته است. این نقاش را در اسپانیا El Greco به معنی «یونانی» می‌نامیدند.

ونجلیس تمامی درآمد حاصل از فروش این اثر را که در بسته‌بندی‌هایی همراه با کپی نقاشی‌های موجود Greco عرضه شده به خرید آثار این نقاش و برگرداندن آن به موزه آن اختصاص داده است.

پانوشته‌ها:

1. Chariots of Fire (1982) میوهادسن
2. Evangelos Odyseyay Papatnassiou
3. Valos 4. Rildy Scott
5. 1492: Conquest of Paradise (1992)

و (1978) Beaubourg اشاره کرد.

ونجلیس دو سال پیاپی به خاطر آثار I

hear you Know و I Will find my Way House (1980)

(1982) جایزه موسیقی برتر انگلستان را از آن خود

می‌کند. در سال ۱۹۸۲ به خاطر موسیقی آرايه‌های

آتش از طرف آکادمی اسکار به عنوان بهترین آهنگساز

فیلم در میان آهنگسازان الکترونیک جایزه اسکار

دریافت می‌کند. این اثر او در فهرست ده موسیقی برتر

پاپ امریکا هیاهوی فراوانی ایجاد می‌کند. از موسیقی

فیلم آرايه‌های آتش در بازی‌های المپیک سارایوو در

سال ۱۹۸۴ استفاده می‌شود. در این زمان ونجلیس در

کنار شهرت بین‌المللی خود، به موفقیت‌های مالی و

تجاری چشمگیری دست می‌یابد. گرچه موسیقی

آرايه‌های آتش شهرت بسیاری کسب می‌کند اما او

همواره علاقه‌مند است آثاری در سبک امپرسیونیست

مانند Beaubourg را ارائه دهد. ونجلیس در همان

سال‌ها موسیقی فیلم Blade Runner را تولید

می‌کند. او در حالی که به پیشرفتش در آثار انفرادی

امتداد می‌بخشد، به ساخت موسیقی متن فیلم‌های

مستند نیز می‌پردازد که از آن جمله می‌توان به The

Mask (1985) و Antarctica (1983) اشاره کرد. در

سال ۱۹۸۸ - آلبوم Direct سبب می‌شود تا آکادمی

موسیقی فرانسه معتبرترین جایزه موسیقی این کشور

به نام Chevalier order of Arts را به ونجلیس اهدا

کند. تمام قطعات آلبوم Direct کلازهای برجسته‌ای از